

Lesformulier

titel les	MB Les 3 SPREEKVAARDIGHEID - INTONATIE
voor welke groep(en)	Groep 3 – 4 - 5
onderwerp/thema	KRING & VIERING - Intonatie
kunstdiscipline(s)	Theater - drama
vaardigheden	Maken: leert inspiratiebronnen te gebruiken Maken: durft te improviseren en verbeteren Presenteren: durft eigen werk te presenteren, ook als het nog niet af en volmaakt is
doelen(en)	De leerling: Wordt zich bewust van de rol van de toon in gesprekken De leerling gebruikt spreektempo, intonatie en volume, passend bij de gesproken tekst
werkvorm(en)	Jabber - rollenspel
presentatievorm	geen
duur van les(senreeks)	55 - 60 minuten
benodigdheden	Klein voorwerp voor elke leerling uit zijn laatje of het klaslokaal Verhaal 'Wat is dat?' - bijlage bij deze les
voorbereiding	Zet het YouTube filmpje van de Minions klaar op 00:24 seconden LINK: https://www.youtube.com/watch?v=0mJS7-qQvrl In 2de venster zelfde YouTube filmpje van de Minions op 01:29 LINK: https://www.youtube.com/watch?v=0mJS7-qQvrl

Lesopbouw

ORIËNTATIEFASE
*Verwonderen, waarnemen
(kijken, luisteren),
associëren, fantaseren.*

10 minuten

Introductie: we gaan twee filmpjes bekijken, beide twee maal achter elkaar, waarin de Minions Jabbertaal spreken. Na het kijken van de filmpjes wil ik van jullie weten wat je denkt dat Jabbertaal is.

Filmpje 'kleding passen' kijken, 23 sec.

Wat heb je gehoord?

Wat heb je gezien?

Waar ging het verhaal over?

Hoe kan het dat we een verzonnen taal toch begrijpen?

Filmpje 'op zee' kijken, 21 sec.

Wat heb je gehoord?

Wat heb je gezien?

Waar ging het verhaal over?

Hoe kan het dat we een verzonnen taal toch begrijpen?

De Minions gebruiken non-verbale communicatie (weet je nog van de vorige les?) en intonatie waardoor je het toch begrijpt.

Wat denk je dat intonatie is?

De volgende aspecten van intonatie gaan we onderzoeken in deze les:

- Je houding: een vragende, een afkeurende, een besliste een overtuigende, betweterige, nieuwsgierige, twijfelachtige, negatieve, zorgzame, enthousiaste, oplettende, voorzichtige... houding.
- Intonatie kan er bij helpen om zinnen in kleinere eenheden te delen, zodat ze makkelijker te verstaan en onthouden kunnen worden

Kun je voorbeelden noemen van intonatie die je zelf gebruikt?

- Toon ging bij woord 'fietste' omhoog om bewondering uit te drukken: hij fietste helemaal naar de Noordpool.

- Zinsmelodie + stemkleur is zacht als ik zorg voor opa/vriend/huisdier

25 minuten

Oefenen met intonatie

We richten ons in deze les op de houding die de intonatie aangeeft. En dat intonatie erbij kan helpen, om zinnen in kleinere eenheden te delen, zodat ze makkelijker te verstaan zijn en onthouden kunnen worden.

Ronde 1:

> Leerkracht Jabbert 5 zinnen en voert handeling daarbij uit, leerlingen benoemen de houding + vertaling zin.

'Jouw vacht is echte bijzonder zacht!'

- *terwijl je kat aait*

'Wie van jullie heeft deze dop er zo vast opgedraaid? Jij? Of jij?'

- *terwijl je je best doet om dop van een drinkfles te halen*

'Kan iemand van jullie voor mij de dop los draaien?'

- *terwijl je vragend de fles naar voren houdt*

'Goedemorgen! Kom maar binnen beste vriend'

- *je de deur opent...*

'Dit boek ik zooooo spannend'

- *je griezelt en dan opkijkt...*

'Wat een vreselijk lawaai maakt Uil'

- *je omhoog kijkt en je oren bedekt*

Kijk nogmaals het filmpje 'kleding passen' Minions

Start filmpje op 00:24 seconden. Zet op pauze op 00:29 seconden en laat leerlingen de zin vertalen in het Nederlands + houding benoemen.

00:29 - 00:32 > vertalen + wat is de houding

00:32 - 00:36 > vertalen + wat is de houding

00:36 - 00:38 > vertalen + wat is de houding

00:38 - 00:41 > vertalen + wat is de houding

afkijken tot 00:47

Kijk nogmaals het filmpje 'op zee' Minions

Start filmpje op 01:29 seconden. Zet op pauze op 01:37 seconden en laat leerlingen de zin vertalen in het Nederlands + houding benoemen.

01:37 - 01:40 vertalen + wat is de houding

01:40 - 01:45 vertalen + wat is de houding

01:45 - 01:50 vertalen + wat is de houding

...

En praten de Minions in duidelijke stukjes, lekker langzaam en duidelijk?

Wat zou jij zelf nog verbeteren?

Oefenen met Jabber

Jabbertaal is niet 'zomaar een beetje babbelen', je weet precies wat je zegt, maar je spreekt in een verzonden taal met veel non-verbale communicatie en intonatie.

Ga in een kring staan.

Jabber is een combinatie van non-verbale communicatie (weet je nog, vorige les?) en intonatie.

> Leerkracht doet voor, leerlingen doen na in spel en intonatie.

Bovenstaande zinnen en/of andere...

> Leerling doet voor, medeleerlingen en leerkracht doet na.

Laatste ronde: iedere leerling mag nog 1x een zin zeggen. Die moet zo lang mogelijk zijn.

UITVOERINGSFASE

*Toepassen, herhalen,
(in)oefenen*

5 minuten

Intonatie oefenen in Jabbertaal

> Leerkracht leest 'Wat is dat' voor.

Kies een klein object uit de klas/het laatje van je tafel...

Bedenk 4 - 5 zinnen waarmee je je object presenteert aan iemand die dat nog nooit van zijn leven gezien heeft. Schrijf zinnen op en repeteer ze in je hoofd. Maak tweetallen, de één speelt Kikker, de ander speelt Mug.

Spelsituatie: Kikker en Mug, bovenin de Lindeboom in het huisje van Mug in het (gewone) bos. Kikker laat zijn vondst zien aan Mug en vertelt wat het is en wat je er mee kan doen... Mug heeft het nog nooit eerder gezien en is benieuwd wat het is!

ALLES IN JABBER!

Reflectievragen: (na elke spelronde)

Wat heeft Mug begrepen van het verhaal van Kikker? Wat ervaaarde Kikker bij het Jabberen met Mug? Welke non-verbale communicatie gebruikte Kikker? Wat is de functie ervan? Gebruikte Kikker intonatie? Zo ja, wanneer dan en waarom?

Wissel de spelsituatie om, Mug vertelt alles aan Kikker over het (eigen) object.

+ Reflectievragen

EVALUATIEFASE

*Het bewust worden en
verwoorden van wat geleerd
is, het creëren van ruimte om
te groeien en het formuleren
van nieuwe leervragen*

10 minuten

Waarom kan Jabber je helpen in spreekvaardigheid?

Wanneer denk je deze spreekvaardigheid nodig te hebben?

Als je aan het ontbijt zit en je vraagt in het Jabber de hagelslag, denk je dat je het dan krijgt? Door welke dingen die je doet, gaat dat lukken denk je?

Wat is het eerst komende moment dat je deze vaardigheden gaat toepassen? En wanneer is dat?

Wat:

Vandaag:

Komende week:

Dit schooljaar:

Wil je feedback na je presentatie? Waarom niet, waarom wel? En bij wel, aan wie vraag je dat dan?

Extra activiteit:

5 minuten

Monotoon

> Leerlingen spelen de opdracht uit de Uitvoeringsfase niet meer in Jabber, maar weer in de Nederlandse taal. Kikker en Mug praten nu alleen, aan een stuk door Monotoon. Alle intonatie is uit hun stem verdwenen.

Dezelfde 4 - 5 zinnen die de leerling heeft bedacht, zijn weer het uitgangspunt.